

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-334-56>

УДК 351:321

СИТНИК Григорій

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
<https://orcid.org/0000-0002-3083-5733>

КОМАХА Лариса

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
<https://orcid.org/0000-0002-8474-372X>

ОРЕЛ Марія

Міжрегіональна Академія управління персоналом
<https://orcid.org/0000-0002-9071-5602>

ТКАЧЕНКО Ігор

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
<https://orcid.org/0000-0002-3029-4578>

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ЗВ'ЯЗКУ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ, НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ДЕРЖАВИ

У статті акцентується увага на інституційній спроможності держави, яка проявляється через ефективність політичних та управлінських процесів, які, в кінцевому підсумку, відображають потреби громадян у безпеці. Тому актуальним є системний аналіз взаємозв'язку публічного управління та адміністрування у контексті публічної політики та національної безпеки у контексті інституційної спроможності держави.

Ефективність управлінських рішень залежить від системного осмислення взаємозв'язку публічної політики, публічного управління та адміністрування. Це впливає на відображення властивостей та співвідношень політичних, публічних, державних та інших управлінських рішень щодо забезпечення національної безпеки та інституційної спроможності держави. У такому контексті важливо розкрити сутність та взаємозв'язок соціальних явищ, позначених поняттями "публічна політика", "публічне управління" та "публічне адміністрування", що дозволяє уникнути неоднозначності та суперечностей при підготовці управлінських рішень.

Попри спроби науковців привести зміст вказаних понять до виду, що дозволить оперувати ними у процесі розв'язання управлінських задач, поза колом уваги залишаються чинники, які зумовлюють безпековий компонент цих понять та інституційну спроможність держави. Це підкреслює актуальність дослідження інституційної спроможності держави у контексті сучасних уявлень про публічне управління та адміністрування, публічну політику та національну безпеку, як соціальні явища.

З'ясовано, що інстинкт самозбереження людини зумовлює мотивацію та цілі управлінських рішень як спосіб реагування на загрози соціальним системам. Обґрунтовано, що управлінські процеси в соціальних системах та аналіз функціональних завдань суб'єктів управління доцільно здійснювати у контексті режимів буття систем та їх безпеки. Виявлені методологічні відмінності у цілепокладанні суб'єктів публічного управління та адміністрування у контексті динаміки кризових ситуацій, що породжує дві групи цілей: управління ймовірністю виникнення кризової ситуації та управління рівнем захищеності людини, суспільства та інститутів держави. Показано визначальне місце в публічній політиці суб'єктів державного управління та її спрямованість на реалізацію національних інтересів. З'ясовано, що місією публічного управління та адміністрування є системний вплив на всі сфери суспільства з метою підтримки його цілісності та сталого розвитку, тому їх цілепокладання визначається публічною політикою на стратегічному рівні управління. Акцентується увага на тому, що, попри подібність технологій прийняття державно-політичних та державноуправлінських рішень, їх наслідки для безпеки соціальних систем суттєво різняться через ступінь невизначеності чинників, які впливають на ці рішення. З'ясовано, що акцент у розумінні сутності публічного управління та адміністрування має бути зроблено на їх цілях, визначених у контексті впливу соціальних інститутів на суспільні процеси, від ефективності якого залежить забезпечення безпеки соціальних систем на етапі їх функціонування та розвитку.

Ключові слова: інституційна спроможність держави, публічне управління, публічне адміністрування, державне управління, державна політика, публічна політика, національна безпека.

SYTNYK Hryhoriy, KOMAHA Larisa

Taras Shevchenko National University of Kyiv

OREL Mariia

Interregional Academy of Personnel Management

TKACHENKO Ihor

Taras Shevchenko National University of Kyiv

SYSTEM ANALYSIS OF PUBLIC ADMINISTRATION AND GOVERNANCE IN THE CONTEXT OF THE INTERRELATION OF PUBLIC POLICY, NATIONAL SECURITY, AND INSTITUTIONAL CAPACITY OF THE STATE

This article focuses on the institutional capacity of the state, which is manifested through the effectiveness of political and administrative processes that ultimately reflect the citizens' need for security. Therefore, a systematic analysis of the interrelation between public administration and governance in the context of public policy and national security, considering the institutional

capacity of the state, is relevant. The effectiveness of administrative decisions depends on a systematic understanding of the interrelation between public policy, public administration, and governance. This influences the reflection of the properties and relationships of political, public, state, and other administrative decisions regarding national security and the institutional capacity of the state. In this context, it is important to reveal the essence and interrelation of social phenomena denoted by the terms "public policy," "public administration," and "public governance," which allows avoiding ambiguity and contradictions in the preparation of administrative decisions. Despite attempts by scholars to bring the content of these concepts to a form that allows them to be operated in the process of solving administrative tasks, factors that determine the security component of these concepts and the institutional capacity of the state remain outside the scope of attention. This underscores the relevance of studying the institutional capacity of the state in the context of modern concepts of public administration and governance, public policy, and national security as social phenomena. The purpose of this work is to comprehend the interrelation of public administration and governance, public policy, and national security in the context of the institutional capacity of the state. The methodological basis is formed by the use of interdisciplinary and systematic approaches, as well as abstract-logical methods. The scientific novelty lies in identifying and proving the importance of a systematic analysis of the interrelation between the institutional capacity of the state, public policy, public administration and governance, and national security, as these social phenomena reflect people's need for security, meaning that any decisions by public authorities should not lead to threats to national security. It has been found that the human instinct for self-preservation determines the motivation and goals of administrative decisions as a way of responding to threats to social systems. It is substantiated that administrative processes in social systems and the analysis of the functional tasks of administrative entities should be carried out in the context of the modes of existence of systems and their security. Methodological differences in the goal-setting of public administration and governance entities in the context of the dynamics of crisis situations have been identified, generating two groups of goals: managing the probability of a crisis situation and managing the level of protection of individuals, society, and state institutions. The decisive role of public administration entities in public policy and its focus on the realization of national interests has been demonstrated. It has been found that the mission of public administration and governance is to systematically influence all spheres of society to maintain its integrity and sustainable development, therefore their goal-setting is determined by public policy at the strategic level of governance. Attention is drawn to the fact that, despite the similarity of technologies for making state-political and state-administrative decisions, their consequences for the security of social systems differ significantly due to the degree of uncertainty of the factors influencing these decisions. It has been found that the focus in understanding the essence of public administration and governance should be on their goals, defined in the context of the influence of social institutions on social processes, the effectiveness of which determines the security of social systems at the stage of their functioning and development.

Keywords: institutional capacity of the state, public administration, public governance, state administration, state policy, public policy, national security.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Ефективність управлінських рішень залежить від врахування системного аналізу публічної політики, управління та адміністрування, що є ключовим для національної безпеки та інституційної спроможності держави. Важливо розкрити сутність та взаємозв'язок понять "публічна політика", "публічне управління" та "публічне адміністрування" для уникнення неоднозначності в управлінських рішеннях, спрямованих на забезпечення національної безпеки та інституційної спроможності держави.

Основна проблема системного аналізу полягає у виявленні взаємозв'язку між цими поняттями як соціальними явищами через їх вплив на безпеку соціальних систем. Результати аналізу важливі для з'ясування їх ролі у забезпеченні інституційної спроможності держави. Важливо враховувати ступінь невизначеності та ризиків, які впливають на управлінські рішення, аналізувати чинники загроз національній безпеці та розробляти стратегії їх мінімізації. Попри спроби науковців визначити однозначний зміст цих понять, безпековий компонент залишається поза їх увагою, що підкреслює актуальність дослідження інституційної спроможності держави у контексті сучасних уявлень про публічну політику, публічне управління та національну безпеку.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Науковці ґрунтовно дослідили різні аспекти політико-управлінських відносин у суспільстві, зокрема в контексті державно-владної взаємодії, що включає теоретичні основи менеджменту, державного управління, публічного управління та адміністрування, а також аналіз їхніх співвідношень в умовах інформаційного суспільства [1; 2; 3; 4]. Особливу увагу приділено генезі та розвитку публічного управління та адміністрування в сучасних умовах державотворення в Україні [5; 6; 7; 8].

Важливе місце в аналізі співвідношень понять "публічне адміністрування" та "публічне управління" займають дослідження, які стосуються формування основ теорії та практики публічної політики [9; 10; 11]. Це обумовлено взаємозв'язком та системним характером взаємодії публічної політики, публічного управління та адміністрування у процесі суспільно-політичної трансформації [12; 13].

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета роботи – осмислення взаємозв'язку публічного управління та адміністрування, публічної політики та національної безпеки у контексті інституційної спроможності держави.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Методологічну основу дослідження складає використання міждисциплінарного та системного підходів, що дозволяє комплексно аналізувати взаємозв'язок публічної політики, управління,

адміністрування та інституційної спроможності держави у контексті національної безпеки. Аналіз включає вивчення структурних елементів, функцій, взаємодій та їх впливу на національну безпеку. Логічний аналіз, абстрагування та узагальнення систематизують знання, виявляючи закономірності у взаємодії цих аспектів. Зіставлення різних підходів виявляє найкращі практики та можливість їх адаптації. Аналіз даних включає статистичні методи, опитування, інтерв'ю та кейс-стаді.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Інституційна спроможність держави залежить від інтеграції публічної політики, управління та адміністрування для забезпечення національної безпеки. Це включає розробку рішень, що враховують потреби громадян і здатність державних інститутів реагувати на виклики. Належний рівень інституційної спроможності є передумовою стабільності та розвитку держави. Національна безпека є характеристикою умов буття людини, суспільства та інститутів держави. Управлінські рішення не повинні знижувати рівень безпеки, а лише покращувати його. Питання змісту соціальних явищ, що позначаються поняттями "публічна політика", "управління" та "адміністрування", залишаються актуальними. Різниця в підходах пояснюється розбіжностями між американською та європейською школами, які впливають на трактування. Інституційна спроможність залежить від здатності адаптувати різні підходи для забезпечення безпеки. Перспективною моделлю є "мережеве управління", яке координує дії суспільних акторів у динамічних мережах [15, с. 41]. Однак, залучення глобальних елементів може загрожувати суверенітету. Це свідчить про необхідність чіткого розуміння сутності публічної політики.

Публічна політика як наукова категорія досліджується для підвищення ефективності державного управління через розширення участі громадянського суспільства. Її мета — розв'язання суспільних проблем, включаючи безпекові питання. Публічна політика реалізується суб'єктами публічного управління та адміністрування. Аналіз мотивів, інтересів, економічних, соціологічних та психологічних аспектів взаємодій є обов'язковим. Необхідно враховувати традиційні та інноваційні підходи до політики та стратегічної політичної комунікації держави з громадянами та зовнішнім середовищем. Системний аналіз охоплює механізми впливу на політичні рішення. Окремі цілі публічної політики формуються урядовими структурами, але базуються на політичних запитах суспільства. Це вимагає методологічного інструментарію публічного управління, особливо в умовах трансформації публічної влади в інформаційному суспільстві. Це призводить до зміни характеристик понять "публічна політика" та "публічне управління".

Традиційно визначальне місце в публічній політиці належить політиці органів державного управління (яку часто трактують як державна політика), заснованій на тих чи інших національних механізмах публічного узгодження інтересів та спрямованій на досягнення суспільно вагомих цілей [16]. Це свідчить про нероздільність публічної політики та публічного управління, враховуючи складне переплетіння суспільно-політичних, соціально-економічних та управлінських процесів. Публічна політика пов'язана з реалізацією владних повноважень від формування проблеми до оцінки результатів управлінського рішення. Схема розробки публічної політики фактично ідентична процесу прийняття державноуправлінських рішень, тому вона нероздільна з публічним управлінням та державною політикою.

Інституційна спроможність держави залежить від здатності інтегрувати різні підходи до публічної політики, управління та адміністрування для національної безпеки. Публічна політика реалізує національні інтереси, відображає суспільно значущі потреби, тоді як державна політика акцентує на державних інтересах. Завдання публічної політики — створення механізмів для реалізації суспільного інтересу, що є передумовою демократичності та національної безпеки. Державна влада може не помічати деякі суспільні інтереси, що загрожують безпеці та інституційній стійкості держави. Системний аналіз публічного управління та адміністрування у контексті безпеки соціальних систем є наступним етапом осмислення цих взаємозв'язків.

Щодо змісту поняття «публічне управління», досі точаться жваві наукові дискусії. Так, Л. Новак-Каляева пропонує трактувати його як діяльність органів державного управління, місцевого самоврядування, приватного сектору та інститутів громадянського суспільства в межах визначених законом повноважень щодо формування та реалізації управлінських рішень суспільного значення [17, с. 144]. Для розкриття сутності публічного управління доцільно використовувати поняття «соціальна взаємодія», яке визначає форми спілкування індивідів та соціальних спільнот для досягнення консенсусу у спільних діях. Сутність цієї взаємодії розкривається шляхом системного аналізу управлінських явищ, що є наслідком діяльності суб'єктів управління. «Управлінський процес» розглядається як феномен життєдіяльності соціальних систем, з тенденціями функціонування та розвитку. Це призводить до кризових ситуацій у публічному управлінні та адмініструванні. Важливо з'ясувати зміст діяльності суб'єктів публічного управління у режимах «функціонування» та «розвиток». У режимі функціонування домінують адміністративні методи, що досліджуються в рамках навчальних дисциплін адміністративного менеджменту. Принципово важливим для функціонування соціальної системи в умовах стабільного стану є збереження її функцій, що забезпечує її цілісність та якісну визначеність [18]. Це зумовлює основні мотиви, цілі та завдання суб'єктів системи публічного управління та адміністрування, вибір механізмів імплементації управлінських рішень, визначаючи імператив у діяльності вказаних суб'єктів, а саме: виконавчо-розпорядчу діяльність.

Публічне адміністрування як соціальна функція спрямоване на забезпечення ефективного функціонування системи в умовах стабільності. Його складники: прогнозування, планування, координація, регулювання та контроль за діяльністю суб'єктів публічного адміністрування. Адміністрування забезпечує стабільність, збереження наявних структур, захист від ризиків, підтримку належного рівня функціонування та основи для подальшого розвитку системи. Це дозволяє державним інститутам ефективно виконувати свої функції, підтримувати порядок і законність. Стримуючи швидкі зміни, адміністрування створює умови для поступового розвитку, адаптації до нових умов та впровадження інновацій. Адміністративні методи мінімізують ризики та забезпечують безпеку, що важливо для інституційної спроможності держави, захищаючи соціальні системи від загроз, зокрема негативних наслідків криз.

У сучасному світі соціальні системи зазнають впливу багатьох зовнішніх і внутрішніх чинників, які постійно змінюються. Це впливає на розвиток системи, змінюючи її характеристики. Такий вплив породжує нестійкість, руйнуючи усталені процеси, але створюючи умови для їх стійкості в майбутньому. Кризові ситуації стають реальністю, потребуючи невідкладних рішень. У режимі нестійкості головне завдання управління — підтримка змін системи, перебудова її структури для інституційної спроможності. Це вимагає належного стратегічного передбачення й планування. Високий ступінь невизначеності підвищує ймовірність помилок, тому необхідний якісний стратегічний аналіз, системний і ситуаційний підходи, політичне та стратегічне прогнозування.

Суттєво ускладнюється і розв'язання питань щодо забезпечення національної безпеки, починаючи від забезпечення прав і свобод людини й закінчуючи захистом територіальної цілісності та державного суверенітету. При цьому існує взаємозалежність між розвитком соціальної системи та її безпекою. Так, відсутність прогресивного розвитку політичної системи може призвести до політичної дестабілізації, і навпаки, забезпечення безпеки є передумовою розвитку цієї системи [19]. Водночас існують принципові відмінності у цілепокладанні суб'єктів управління при стратегічному плануванні розвитку соціальних систем та забезпеченні їх безпеки. Для забезпечення безпеки важливим є виявлення чинників, які є причиною небезпек, а при плануванні розвитку системи – об'єктивно наявні потреби її розвитку [19, с. 203–204]. Наявність цілей, спрямованих на розвиток системи, є принциповою, оскільки їх відсутність трансформує публічне управління в адміністрування, що може призвести до руйнації системи та втрати інституційної спроможності держави. Історичний досвід показує, що спроби зберегти «звичайний порядок» безрезультатні, знижують ефективність рішень. Особливості цілепокладання в умовах нестійкості зумовлюють особливості реалізації інших управлінських функцій: організації, координації, мотивації, контролю. Визначальна роль належить лідерам зі стратегічним мисленням.

Таким чином управлінські процеси в умовах стійкості та нестійкості соціальної системи мають суттєві відмінності, які визначають характер, особливості та інтенсивність взаємозв'язку цих процесів. Це пояснює, чому для сучасного періоду розвитку теорії управління характерним є намагання створити інтегральну концепцію кризи та чому наявні стратегії кризового управління передбачають виділення певних стадій і визначення відповідних управлінських завдань для їх врегулювання [20]. Безумовно, це безпосередньо впливає й на інституційну спроможність держави, оскільки вона визначальним чином залежить від її здатності адаптуватися до змін умов життєдіяльності держави. Управлінські процеси в умовах нестійкості вимагають від суб'єктів публічної політики та публічного управління гнучкості та здатності швидко реагувати на нові виклики, передусім безпекового характеру, тому їх адекватні рішення сприяють забезпеченню стійкості державних інститутів. Іншими словами, вміння вказаних суб'єктів діяти в кризових ситуаціях є визначальним чинником інституційної спроможності держави.

Розуміння та застосування стратегій кризового управління дозволяє державі зберегти стабільність та безпеку в складних умовах. В умовах стійкості управлінські процеси підтримують стабільність та збереження структур, що важливо для довіри громадян. Нестійкість спрямовує управління на розвиток та інновації, підвищуючи інституційну спроможність. Інтеграція системного підходу забезпечує комплексне та ефективне управління. В умовах кризи важливо розрізняти цілі: управління ймовірністю кризи та забезпечення захищеності. Соціальна система одночасно є цілим і складовою більшої системи. У соціальних системах відбуваються процеси співробітництва і суперництва, що впливають на інституційну спроможність держави. Ґрунтовний аналіз дозволяє виявити суб'єкти, які надають перевагу співробітництву або суперництву, та адаптувати стратегії для забезпечення безпеки. Процеси співробітництва зміцнюють інституційну спроможність, підвищують рівень взаємодії та координації. Ефективне управління конфліктами між суб'єктами є важливим аспектом інституційної спроможності. Це передбачає розробку механізмів для вирішення конфліктів. Здатність держави підтримувати стабільність визначає її інституційну спроможність, забезпечує ефективне функціонування інститутів навіть у складних умовах, сприяє розвитку та впровадженню інновацій.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Базовий інстинкт самозбереження визначає мотивацію управлінських рішень у соціальних системах. Важливий системний аналіз публічного управління та адміністрування у контексті публічної

політики, безпеки соціальних систем та інституційної спроможності. У режимі "функціонування" метою є збереження функцій, у "розвитку" - підтримка змін системи. Взаємозалежність розвитку системи та її безпеки зумовлює методологічні відмінності у цілях управління. Нелінійність криз породжує дві групи цілей: управління ймовірністю кризи та рівнем захищеності. Ефективність впливу інститутів на політичні процеси визначає національну безпеку. Інтеграція підходів до публічної політики, управління та адміністрування для національної безпеки є критично важливою. Високий рівень інституційної спроможності сприяє стабільності та розвитку держави. Подальші дослідження мають зосередитися на пошуку оптимального балансу функцій між суб'єктами публічного управління та адміністрування у контексті національної безпеки.

Література

1. Райт Г. Державне управління: пер. з англ. В. Івашка. Київ: Основи, 2003. 191 с.
2. Лі Жуйтін. Концепція нового державного управління американських учених Т. Геблера та Д. Озборна: автореф. дис... канд. наук з держ. упр: 25.00.01 / Лі Жуйтін // Національна академія державного управління при Президентіві України. Київ, 2016. 20 с.
3. Dmytro V. Nelipa, Volodymyr F. Tsvykh, Oleh A. Zubchuk, Grygory P. Sytnyk, Yevhen P. Hrebonozhko. The New Public Management paradigm as a further interaction of the public and private sectors. *Revista San Gregorio*, 2020. № 1(42). P. 182–193. URL: <http://revista.sangregorio.edu.ec/index.php/REVISTASANGREGORIO/article/view/1552>
4. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / за заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрукайтене ; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 606 с.
5. Малий І. Й. Генеза публічного управління і адміністрування в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 24. С. 17–21. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2017/5.pdf
6. Решота О. А. Особливості розвитку публічного управління в Україні: сучасні тенденції та проблеми. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1603>. DOI: 10.32702/2307-2156-2020.3.37
7. Рагімов Ф. В. Еволюція публічного управління в контексті сучасного процесу державотворення в Україні. *Державне управління та місцеве самоврядування*, 2020, вип. 2(45). С.70–76.
8. Таран Є.І. Співвідношення понять «державне управління», «публічне адміністрування» та «публічне управління» у трансформаційних процесах України. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Державне управління. 2020. Том 31(70). № 2. С. 33–37. URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/7.pdf DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6468/2020.2/05>
9. Парсонс В. Публічна політика: вступ до теорії й практики аналізу політики ; пер. з англ. О. Дем'янчук. Київ : Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2006. 549 с.
10. Кньопфель П., Ларю К., Варон Ф., Малишева Н. Аналіз і пілотаж публічної політики / пер. з фр. І.С. Микитин; Вищ. інт. публ. упр. Швейцарії. Київ : Алерта, 2010. 424 с.
11. Чальцева О.М. Публічна політика: теоретичний вимір і сучасна практика: монографія. Вінниця : ФОП Барановська Т. П., 2017. 336 с.
12. Вольська О. Публічне управління як системне явище в сучасному суспільстві. *Таврійський науковий вісник*. Серія : Економіка, 2020. № 3. С. 15–20. URL: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2020.3.2>
13. Філіпова Н. В. Зміна співвідношення понять "державне управління", "публічне адміністрування", "публічне управління" в системі суспільно-політичної трансформації. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. № 6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2015_6_5
14. Ситник Г.П. Концептуалізація соціального явища "національна безпека" в теорії і практиці публічного управління. *Науковий часопис Академії національної безпеки*. 2019. № 1–2 (21–22). С. 8–53.
15. Інституціоналізація публічного управління в Україні : наук.-аналіт. доп. / за заг. ред. М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2019. 210 с.
16. Пухкал О.Г., Гомоляко О.В. Публічна та державна політика: єдність та відмінності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 24. С. 109. 17. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.
18. Ситник Г. П. Сутність кризових ситуацій соціального характеру у контексті національної безпеки: філософсько-управлінський аспект. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 8. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1479>
19. Орел М.Г. Теоретичні основи державного управління у сфері політичної безпеки : монографія. Київ : «Поліграф плюс», 2019. 320 с.

20. Porfiriev, B.N. Disaster and Crisis Management in Transitional Societies: Commonalities and Peculiarities // Rodriguez, H., Quarantelli, E.L., Dynes, R. Handbook of Disaster Research. New York : Springer, 2006. pp. 368–387

References

1. Rait H. (2003) Derzhavne upravlinnia / H. Rait ; per. z anhl. V. Ivashka. Kyiv : Osnovy.
2. Li Zhuitin (2016). The concept of the new state administration of the American scientists T. Gebler and D. Osborn (Doctoral thesis, National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, Kyiv, Ukraine).
3. Dmytro V. Nelipa, Volodymyr F. Tsvykh, Oleh A. Zubchuk, Grygory P. Sytnyk, Yevhen P. Hrebonozhko (2020). The New Public Management paradigm as a further interaction of the public and private sectors. *Revista San Gregorio*, 2020. №1(42). 182-193. URL: <http://revista.sangregorio.edu.ec/index.php/REVISTASANGREGORIO/article/view/1552>
4. Chernova S., Voronkovi V., Banakha V., Sosnina O., Zhukauskasa P., Vvainkhardt Y., Andriukaitene R. (2016) Public management and administration in the conditions of the information society: domestic and foreign experience. *Zaporizhzhia : ZDIA*.
5. Malyi I. (2017) The genesis of public management and administration in Ukraine. *Investments: practice and experience*, 24, 17–21. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2017/5.pdf
6. Reshota O. (2020) Peculiarities of the development of public administration in Ukraine: modern trends and problems. *Public administration: improvement and development*, 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1603>. DOI: 10.32702/2307-2156-2020.3.37
7. Rahimov F. (2020). The evolution of public administration in the context of the modern state-building process in Ukraine. *State administration and local self-government*, 2, 70-76
8. Taran Ye. (2020). Correlation of the concepts of "state administration", "public administration" and "public administration" in the transformation processes of Ukraine. *Academic notes of TNU named after V.I. Vernadskyi. Series: Public administration*, Vol. 31, 2, 33–37 URL: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/7.pdf
9. Parsons V. (2006) *Publichna polityka: vstup do teorii y praktyky analizu polityky*. Kyiv : Ed. Kyiv-Mohyla Academy House
10. Knopfel P., Lariu K., Varon F., Malysheva N. (2010) *Analiz i pilotazh publichnoi polityky*. Kyiv: Alert. 11. Chaltseva O. (2017) *Public policy: theoretical dimension and modern practice: monograph*. Vinnytsia : FOP Baranovsk T.
12. Volska O. (2020) Public administration as a systemic phenomenon in modern society. *Taurian Scientific Bulletin. Series: Economy*, 3, 15–20. URL: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2020.3.2>
13. Filipova N. (2015) Changing the ratio of the concepts "state administration", "public administration", "public administration" in the system of socio-political transformation. *Public administration: improvement and development.*, 6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2015_6_5
14. Sytnyk H.P. (2019). Conceptualization of the social phenomenon "national security" in the theory and practice of public administration. *Naukovyi chasopys Akademii natsionalnoi bezpeky – Science journal of the Academy of National Security*, 1–2, 8–53.
15. Bilynska M.M., Petroie O.M. and others. (2019). Institutionalization of public administration in Ukraine. Kyiv : NADU.
16. Pukhal O., Homoliako O. (2017) Public and state policy: unity and differences. *Investments: practice and experience*, 24, 17.
17. Kuibida V. S., Bilynska M. M., Petroie O. M. and others. (2018). *Public administration: terminal. vocabulary*. Kyiv : NADU. 18. Sytnyk H. (2019) The essence of crisis situations of a social nature in the context of national security: a philosophical and managerial aspect. *Public administration: improvement and development*, 8. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1479>
19. Orel M. (2019) *Theoretical foundations of state administration in the field of political security*: Kyiv: Polihraf plus.
20. Porfiriev B. (2006) *Disaster and Crisis Management in Transitional Societies: Commonalities and Peculiarities*. Handbook of Disaster Research. New York : Springer.